

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנה של ח"כ זבולון אורלב נגד ח"כ עבד אלמאלכ דהאמשה

מיום 6.1.2002

1. הקובלנה

המדובר בקובלנה של יו"ר ועדת החינוך והתרבות, ח"כ זבולון אורלב (להלן - הקובל) נגד ח"כ עבד אלמאלכ דהאמשה (להלן - הנקבל).

הקובלנה הוגשה ביום 22.3.2001 והיא מתייחסת לדברים שאמר הנקבל בישיבת ועדת החינוך והתרבות.

על פי הקובלנה, במהלך הישיבה נכנס הנקבל לאולם וכעבור דקות ספורות נכנס לדבריו של ח"כ שמואל הלפרט שהיה ברשות דיבור, התווכח ללא הפסקה גם עם ח"כ אליעזר כהן והמשיך לדבר בקול רם ולהפריע להמשך קיום הישיבה חרף הפצרות חוזרות ונישנות של הקובל.

לטענת הקובל, לאחר שקרא לנקבל 3 פעמים לסדר על פי מצוות תקנון הכנסת ודרש ממנו לעזוב את האולם, סירב הנקבל לעשות כן והמשיך בהפרעותיו לקיומה התקין של ישיבת הועדה.

לאור זאת נאלץ הקובל להפסיק את הישיבה ורק אז נאות הנקבל לצאת מן האולם.

הקובל טוען כי בהתנהגותו זו של הנקבל, שהוא גם סגן יושב ראש הכנסת, הוא הוציא שם רע לכנסת, פגע באופן מהותי בסדרי עבודת הכנסת ושם פלסטר את התקנון.

הקובל צירף לקובלנה פניה של אזרח, ד"ר מייק כהן, אשר צפה בשידור הישיר מדיוני ועדת החינוך והביע דאגה רבה לתרבות הדיבור בכנסת ישראל ואף שאל האם אין לכנסת מערכת סנקציות בהקשר זה.

2. תגובת הנקבל

הנקבל הגיב בכתב, ביום 14.6.2001 על הקובלנה.

לטענתו, "מיד כאשר נכנסתי, מר אורלב ואחרים הפנו אלי מבטים מוזרים, וברגע הראשון שפתחתי את פי, חרץ מר אורלב את הדין "באת לפוצץ את הישיבה"! הוא קבע."

בכל מה שהיה לאחר מכן, ח"כ אורלב הוא שניהל את הדברים כפי שהתנהלו, וגרם לכולנו מבוכה שעדיף שלא היתה, ומצדי אני יכול רק להצטער על כי הייתי חלק במבוכה הנ"ל ומתפלא על התלונה דווקא נגדי."

לענין מכתב האזרח שצורף, טוען ח"כ דהאמשה כי זה כנראה תלוי בהשקפתו האישית של אזרח זה או אחר, שכן הוא קיבל גם מספר רב של תגובות אוהדות.

3. המצב המשפטי המתייחס לקובלנה

סעיף 103א לתקנון הכנסת קובע כי "חבר הכנסת המתנהג בישיבת ועדה בצורה פוגעת בכבוד הכנסת או בכבוד הועדה או בכבוד אחד מחבריה יזהירו יושב ראש הועדה או בכבוד אחד מחבריה יזהירו יושב ראש הועדה בהודיעו שהוא קורא אותו לסדר."

התקנון מקנה סמכות ליו"ר הועדה, שקרא לחבר הכנסת לסדר שלוש פעמים, לשלול ממנו את רשות הדיבור באותה ישיבה או להוציאו מהישיבה.

לפי סעיף 103(א) לתקנון, מוסמך יו"ר הועדה להביא את ענינו של חבר הכנסת שהוצא משיבה בפני ועדת האתיקה, אם סבר כי התנהגותו של חבר הכנסת היתה חמורה.

סעיף 103(ג) קובע:

"אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של כל אדם לקבול בפני ועדת האתיקה, בהתאם לכללי האתיקה לחברי הכנסת, על התנהגותו של חבר הכנסת בועדה".

4. החלטת ועדת האתיקה

ועדת האתיקה דנה בקובלנה בשיבתה ביום 6.1.2002 והחליטה, פה אחד, כי הנקבל הפר את כלל 2 לכללי האתיקה של חברי הכנסת אשר קובע:

"חבר הכנסת ישמור על כבוד הכנסת וכבוד חבריה, ינהג בדרך ההולמת את מעמדו ואת חובותיו כחבר הכנסת, ויימנע משימוש בלתי ראוי בחסינויותיו כחבר הכנסת".

לפיכך החליטה הועדה, מכח סמכותה לפי סעיף 20 לכללי האתיקה, להטיל על הנקבל הערה.

החלטת הועדה תונח על שולחן הכנסת.